

2022-02-07

Yttrande

Dnr: KFKS 2021/1272

Ert drnr: M2021/02118

Miljödepartementet

Yttrande över remiss En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter

Nacka kommun har fått tillfälle att yttra sig över Miljödepartementets promemoria om en förbättrad förpackningsinsamling och anför därför följande.

Nacka kommun ställer sig bakom principen om fastighetsnära insamling av förpackningar. Återvinningen av förpackningar behöver öka och det bör bli enklare för hushållen att återvinna förpackningar. Detta har kommunen som utgångspunkt i den avfallsplan som kommunfullmäktige antog våren 2021. Nacka kommun ställer sig därmed bakom målet om en bättre förpackningsinsamling, men bedömer inte att förslaget i remissen ger rätt förutsättningar. Mot bakgrund av de stora brister som kommunen ser med förslaget så avstyrker Nacka remissen och utvecklar synpunkterna nedan.

Kommunens rådighet och utrymme för lokala lösningar

Nacka kommun konstaterar att dagens system för insamling av förpackningsavfall behöver utvecklas och ser en behållning med fastighetsnära insamling. Nacka kommun bedömer dock att en grundförutsättning behöver vara att kommunerna har rådighet att påverka val av insamlingssystem och avvägning av servicegrad. Att utöka den fastighetsnära insamlingen kan medföra svårigheter i befintlig miljö och då måste det finnas utrymme för avsteg. Då kommunerna ansvarar för att ta fram avfallsplaner så bör de kommunala avfallsplanerna vara styrande i bedömningen över vilka som är de effektivaste sätten att få en hög insamlingsgrad av förpackningsmaterial. Det är nödvändigt att kommunerna kan göra Anpassningar och avsteg när så är motiverat. Exempelvis bör det finnas möjlighet till undantag vad gäller fastighetsnära insamling och kommunen ska ha rådighet att medge dessa undantag. Nacka kommun anser inte att det finns skäl att genom lagstiftning

detaljstyra kommunens insamling. I det avseendet bör kommunerna ges en rådighet och utrymme att välja lämpliga lokala lösningar med målet att ha en hög utsorterings- och insamlingsgrad.

Kostnadstäckning och införandetid

Nacka kommun anser att det är av yttersta vikt att producenterna bär hela kostnadsansvaret och att samtliga kommuner får full kostnadstäckning. Det är inte en acceptabel lösning att kommunerna som kollektiv ska få full kostnadstäckning. Nacka kommun anser att tiden för ansvarsövergång är orimligt kort och det är en brist att dispensmöjlighet för införande av insamlingssystem saknas. Majoriteten av kommunerna har inte ett fastighetsnära insamlingssystem för förpackningar utan måste införa ett sådant. Införandet av denna typ av infrastruktur kräver långsiktig planering och tar tid att bygga ut.

Fysiska och stadsbyggnadsmässiga svårigheter

Nacka kommun bedömer att promemorian saknar en risk- och konsekvensanalys av de fysiska och stadsbyggnadsmässiga följderna av den ändrade avfallshanteringen samt vilka konsekvenser den innebär för kommunernas hantering av bygglov och detaljplaner. I de fall detaljplaner måste ändras kommer det att innebära tid och kostnader som inte står i rimlig proportion till nyttan. Nacka kommun anser att det ska vara en förutsättning för avfallshanteringen att den går att lösa inom befintliga detaljplaner eftersom konsekvenserna av kraven annars blir oöverblickbara. Även här vill Nacka återigen poängtera vikten av utrymmet för olika lokala lösningar för hur en fastighetsnära återvinning ska ske.

Omlastningsplats

I förslaget föreslås att det ska skapas omlastningsplatser där kommunerna ska lämna insamlat förpackningsavfall som sedan hämtas av producenterna. Som anförts ovan konstaterar Nacka att kommunerna behöver ges rådighet över val av lösning för att uppnå en fastighetsnära insamling och att det inte finns skäl att detaljreglera krav på att kommunerna ska ha en omlastningsplats. Det väsentliga i sammanhanget är att kommuner ska överlämna förpackningsavfallet till producenterna och här ska kommunerna ges möjlighet att dels kunna samverka med andra kommuner, dels komma överens med producenterna kring val av lämplig lösning. Om kommunerna ska bygga en omlastningsplats innebär det merkostnader och dessa ska i sådant fall täckas av producenternas ersättning till kommunen. I sammanhanget ska det påtalas att i många kommuner, däribland Nacka, är mark en bristvara och det saknas mark som är planlagd och lämpad för omlastningsplats.

Sortering på allmän plats

Nacka kommun ser ett antal oklarheter kring vad som åsyftas med allmän plats, däribland vilka platser som lagförslagen åsyftar. Det är inte säkert att kommunen har rådighet över alla de platser som omfattas av regleringen, exempelvis badplatser som inte ägs av kommunen. Eftersom kommunen inte har någon möjlighet att tvinga fram sorteringslösningar som kommunen ska ansvara för på sådana platser kan det vara omöjligt för kommunen att

uppfylla förordningens krav. Det bör därför övervägas om kravet endast ska gälla platser, definierade på visst sätt, som kommunen har rådighet eller förfogar över.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande
Nacka kommun

Victor Kilén
Stadsdirektör
Nacka kommun